

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 16. S. Pauli Eremitæ obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Sæculum IV. A. C. 341. miseratione, & precibus eorum commo-
tus ad exteriora montis procedebat, ma-
gno animarum emolumento. Judicibus
suadebat; justitiam super omnia ama-
rent, Deum timerent, scirentque, idem
judicium se quondam experturos, quod
ipsi in alios usi fuissent. At solitudinis
amor diu inter homines morari non sine-
bat; dum aliquando Centurionis cupis-
dam, qui Ducis titulo ornabatur, precibus
coactus descendisset, paucis verbis
monita salutaria dedit, atque instanti Du-
ci, ut diutius maneret, respondit: *Sicut
piscis moriuntur, si diu in sicco hærent,
ita Monachi, si diutius vobiscum agunt,
tepescent, ideo nobis festinanter ad mona-
stem, sicut piscibus ad mare, redeundum.*

§. XVI.

S. Pauli Eremitæ obitus.

*Hier. vit.
Pauli.*

Sancto Antonio, tunc nonagesimum
tæ annum agenti, in mentem venit
neminem præter se in deserto perfectum
vivere; illa nocte dormienti revelatum
est, vivere aliquem in interiori eremo
perfectiorem, & hunc sibi esse inquiren-
dum. Quamprimum illuxit, S. Senecio
iter ingressus est, baculo innixus, nesciens
quæ sibi via capeffenda esset, at firma in
Deum fiducia, quod sibi servum suum
stenfurus esset, nec spes fefellit; qui de-

derat, ut servum Dei in Spiritu cognosceret, docuit & viam ad habitationem ejus; tertia die ante solis ortum ad cavernam pervenit, quo S. Paulus primus Eremita ante ferme nonaginta annos secesserat, circa illud tempus, quo S. Antonius primo lucem aspexerat. Ita obscurus erat aditus, ut Antonius statim nihil videret, progrediebatur tamen, leniter vestigia ponens, oris halitum continens, & subinde subsistens, ut auscultaret; tandem, a longe quadam luce inspecta, dum properare vult, pedibus saxum movit, & sonum edidit, quo audito, S. Paulus ostium, quod erat apertum, claudit, obducto pessulo; S. Antonius ante illud in terram prostratus, usque ad meridiem perseverabat, rogans, ut aperiret, & dicens: *Quis ego sim, novisti, unde, & quare venerim, non ignoras; scio, quod videre te dignus non sim, attamen nisi te videro, non discedam. Hic ante ostium tuum moriar, saltem corpus meum sepelies.* Respondit Paulus: *Quis unquam rogavit, & minas addidit? num mirum tibi videatur, si te non recipio, qui dicis, ad moriendum te venisse?*

Tunc aperuit subridens, & in amplexum ruit, alter alterum nomine proprio salutans, quamvis antea neuter de alio unquam aliquid audivisset, aguntque si-

Sæculum IV.
A. C. 341.
Sup. L. VII.
§. 48.

Paulus 2

Sæculum IV.
A. C. 341.

mul Deo gratias. Post datum, accipit
ptumque osculum sanctum, confederatus
Paulusque in hunc modum locutus est.
*Ecce me! quem tanto labore quasi
in corpus, senectute fractum, albidis
capillis, & incultis tectum, in hominum
breui in pulveres abiturum! Sed, edocui
quid novi mihi de genere humano
fers? An urbes antiquæ novis ædificiis
restaurantur? Qua ratione mundus
gitur? An hodieque Dæmonum adoro-
tores videre est; Dum sic colloquun-
tur, corvum vident, ramo insidentem
qui leniter alas movens, panem inter
gram ante eos deposuit, rursusque avo-
lavit; Quam opportunè! inquit S. Pau-
lus: quam bonus est Dominus, qui mihi
bis servis suis prandium submisit! In-
xaginta anni sunt, ex quo singulis die-
bus medium panem accipio, te advenien-
te, Iesus Christus duplicavit annonam.*
Dicta Benedictione, ad fontem sedentes
amice coeperunt contendere, cuius
rum esset panem frangere? Paulus ho-
norem Hospiti deferebat, Antonius re-
tionem ætatis habendam esse existima-
bat, tandem, lite diutissime pendente
placuit, ut quisque panis partem, ad
respicientem, trahendo sibi avelleret;
tum, ad motis ad fontem labiis, paucis
aquæ sitim restinxerunt, atque vigilantes
& orando, exegere noctem.

S. Paulus.

Luce redeunte S. Paulus ad S. Anto-
 nium: *Frater mi! diu est, quod te in hac* Sæculum IV.
A. C. 341.
Regione morari scio, Deus mihi promi-
serat, oculos meos te visuros; nunc au-
tem, quia hora quietis meæ advenit, mi-
sit te, ut corpus meum terra operires.
 S. Antonius inter lacrymas, & suspiria
 rogabat, ne se desereret, sed secum ab-
 duceret. Ille respondit: *Ne quæras,*
quod tibi commodum est; sed utile fra-
tribus erit tuo exemplo adbuendum infor-
mari: rogo te, nisi forte grave sit, ut eas,
& pallium, tibi ab Episcopo Athanasio
datum, corpori meo, involvendo afferas.
 Parum quidem Pauli intererat, quomodo
 corpus suum sepeliretur, sed Antonii do-
 lori parcebat, & removebat, ne se mo-
 rientem conspiceret. S. Antonius audi-
 to Athanasii nomine, & mentione de pal-
 lio, ac si Jesum Christum præsentem cer-
 neret, nihil reponere ausus est, verum
 oculos ejus, & manus osculatus, iter ad
 Monasterium suum relegit, tanta celeri-
 tate, cui corpus ejus vigiliis, & jejuniis
 exhaustum sufficere vix credi potuisset.
 Duo Discipulorum ejus, qui jam diu seni
 ministrabant, venienti occurrentes, dice-
 bant: *Pater mi! ubi tamdiu fuisti? At*
ille: me miserum peccatorem! sane no-
men Monachi frustra gero; vidi Eliam,
vidi Joannem in deserto, vidi Paulum
in Paradiso; nec plura elocutus, pectus-

Sæculum IV. que percutiens, tulit e cellula pallium
 A. C. 341. rogantibus Discipulis, ut clarius loque-
 retur, respondit: *Tempus est loquendi,*
 Eccles. 3. 7. *tempus est tacendi.*

Cella igitur egressus, ne buccella quæ
 dem panis sumpta, per eandem viam ro-
 dibat, Paulum continuo in Spiritu, & ac-
 te oculos habens, timensque ne idiolum
 accideret, quod evenit; altera die tres
 horas processerat, cum Paulum, cano-
 dissima veste fulgentem, inter Angele-
 rum, Prophetarum, & Apostolorum choro-
 ros in altum vidit ascendere; ipse pro-
 nus in terram cadens, sabulo caput ro-
 spergebat, dicebatque plorans: *Paulus,
 quare me derelinquis? necdum valedixisti
 mihi; cur mihi tam sero cognitus es? cur
 tam cito amissus?* Reliquum viæ volans
 magis, quam pedibus incedere videba-
 tur; ubi venit ad specum, vidit corpus
 genibus flexis, capite, manibusque ero-
 ctis; credidit ergo adhuc vivum, & in
 oratione morari, cœpitque & ipse preces
 fundere, sed nulla, sicut nuper adverte-
 rat, audiens orantis suspiria, flens eum
 amplexus, agnovit, se exanimati corpo-
 ris situ fuisse deceptum. Tum mortuum
 involvit, extrahit, hymnosque, & Psal-
 mos ex Traditione Ecclesiæ recitat. No-
 va dolendi materies accessit, quod nihil
 ferramenti effodiendæ terræ a Monaste-
 rio attulisset; dum deliberat an præster
 mane-

SS. Pauli &
 Antonii Hi-
 storia.

manere, vel ad Monasterium recurrere, duo leones jubas concutientes ex ultima eremo passus accelerant; videns Antonius infremuit quidem, sed in Deum confidens, substitit; illi recta ad corpus S. Pauli cursum dirigunt, cauda blandiuntur, & ad pedes ejus procumbunt, rugitum, quasi mœstitiæ signum, edentes; mox unguibus terram eruere, disjectoque sabulo, foveam, quæ commode hominem caperet, paravere; completo labore, ad S. Antonium demissis capitibus accedentes, commotione aurium quasi mercedem petebant, cognovit Antonius quod benedici cuperent, aitque: *Domine! sine cujus nutu nullus passer in terram cadit, da animalibus istis, quod ipsis conducere novisti!* dansque manu signum jussit abscedere. Dilapsis leonibus, corpus sepelivit, & tumulum de more levavit. Sequenti die S. Pauli tunicam, quam sibi ipsi ex palmæ foliis, ea arte, qua corbes texuntur, confecerat, accepit, & tanto spolio tumidus, ad Monasterium remeavit, ubi suis Discipulis, quæ acta erant, omnia ordine narravit. Exinde in festis solemnibus Paschæ, & Pentecostes S. Pauli tunica indutus comparebat.

Sæculum IV.
A. C. 341.

Matt. 10. 29.